

دفترچه پاسخ

آزمون هدیه ۱۳ تیر

یازدهم تجربی

نوجوں

تلاشی در مسیر موفقیت

گزینشگران، مسئولین درس و ویراستاران

نام درس	گزینش گر و مسئول درس	گروه ویراستاری	گروه مستندسازی
زیست‌شناسی ۱	سپهر بزرگی‌نیا	سینا صفار - احسان پنجه‌شاهی	مهدی اسفندیاری
فیزیک ۱	مهری شریفی	سینا صفار - احسان پنجه‌شاهی	حسام نادری
شیمی ۱	ایمان حسین‌نژاد	امیررضا حکمت‌نیا - احسان پنجه‌شاهی	سمیه اسکندری
ریاضی ۱	محمد پحیرابی	مهری بحر کاظمی - عرشیا حسین‌زاده	محمد رضا مهدوی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	امیررضا حکمت‌نیا
مسئول دفترچه	احسان پنجه شاهی
مسئول دستورات هاشمی	مدیر گروه: محیا اصغری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مسئول دفترچه: مهسا سادات هاشمی
حروف نگاری و صفحه آرایی	سیده صدیقه میر غیاثی
ناظر چاپ	حمید محمدی

برای دریافت اخبار گروه تجربی و مطالب درسی به سایت kanoon.ir ، آدرس [@kanoon11t](https://www.kanoon11t.com) و آدرس تلگرامی [@kanoon_11t](https://t.me/kanoon_11t) مراجعه کنید.

(بخاره زیادلو)

۳- گزینه «۲»

موردن (ب) و (د) نادرست هستند. منظور سؤال شیره روده، شیره لوزالمعده و صفراء است. عواملی که به دلیل داشتن بیکربنات به خنثی کردن خاصیت اسیدی کیموس موجود در دوازدهه نقش دارند. این مواد همگی توسط یاخته‌های پوششی با فضای بین یاخته‌ای اندک تولید شده‌اند. (درستی مورد (الف)

شیره روده شامل موسین، آب، یون‌های مختلف از جمله بیکربنات و آنزیم است ولی دقت کنید که صفراء آنزیم ندارد. (نادرستی (ب) شیره لوزالمعده از طریق دو مجرأ وارد دوازدهه می‌شود. (درستی (ج) فقط گروهه از آن‌ها (شیره روده) توسط یاخته‌های لوله گوارش ساخته شده‌اند. (نادرستی (د) شیره لوزالمعده و صفراء در خارج از این لوله تولید شده و از طریق مجراهایی به ابتدا روده باریک وارد می‌شوند.

(گوارش و بزب مواد، صفحه‌های ۲۲ و ۲۳ کتاب (رسی))

(محمد راورد، آبرای فراهانی)

۴- گزینه «۴»

بخش عقبی معده در پرندگان دانه‌خوار ساختاری ماهیچه‌ای است و سنتگدان نامیده می‌شود. سنگریزه‌هایی که پرنده می‌بلعند، فرایند آسیاب کردن غذا را تسهیل می‌کنند. با توجه به شکل ۲۱ صفحه ۳۱ کتاب درسی در این جانوران کبد با مجرای جداگانه با روده باریک ارتباط دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کرم کدو جانوری است که مواد مغذی را از سطح بدن جذب می‌کند. با توجه به شکل، این جانور بدنی بندبند دارد که اندازه بندها با هم متفاوت است. دقت داشته باشید که کرم کدو فاقد دهان و دستگاه گوارش است.

گزینه «۲»: گوارش در جانوری مانند هیدر در کیسه‌ای به نام حفره گوارشی انجام می‌شود. این حفره فقط یک سوراخ برای ورود و خروج مواد دارد. با توجه به شکل ۱۹، همه یاخته‌ها توانایی درون‌بری ذرات غذایی داخل حفره را ندارند و این کار توسط یاخته‌های تازه‌کدار انجام می‌شود.

گزینه «۳»: منظور این مورد پارامسی است. دقت کنید که سؤال در مورد جانوران است و پارامسی از آغازیان است نه جانوران!

(گوارش و بزب مواد، صفحه‌های ۳۰ تا ۳۲ کتاب (رسی))

(پویا آذرپیش)

۵- گزینه «۴»

مقدار ترشح بالا لیپاز پانکراس به معنای وجود مقدار زیاد لیپید در رژیم غذایی فرد است. این موضوع در کنار کم تحرکی میزان ساخت لیپوپروتئین کم‌چگال در کبد را افزایش می‌دهد.

زیست‌شناسی (۱)

۱- گزینه «۴»

(انیال شاکری)

در ساختار غشا در لایه داخلی، مولکول‌های فسفولیپیدی به صورتی سازمان یافته‌اند که گلیسرول و گروه فسفات آن‌ها در تماس مستقیم با محوتیات سیتوپلاسم یاخته قرار می‌گیرند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در جانداران تک یاخته‌ای مایع بین یاخته‌ای وجود ندارد؛ در نتیجه کربوهیدرات‌هایی که متصل به پروتئین‌ها هستند، در تماس با مایع بین یاخته‌ای نیستند.

گزینه «۲»: پروتئینی که عرض غشا یاخته را به صورت کامل طی می‌کند، ممکن است فاقد منفذی باشد که مواد را میان دو سوی آن جابه‌جا کند. این پروتئین‌ها به دو شکل دارای منفذ و بدون منفذ دیده می‌شوند.

گزینه «۳»: بعضی پروتئین‌های غشا فقط در تماس با یکی از لایه‌های فسفولیپیدی آن قرار می‌گیرند؛ پروتئین‌ها دارای اتم نیتروژن در ساختار خود هستند. کلسیتروول هم تنها با یک لایه فسفولیپیدی در تماس است اما باید دقت کنید که کلسیتروول در گیاهان یافت نمی‌شود.

(دینای زنده، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲ کتاب (رسی))

۲- گزینه «۱»

(سید محمدحسین هاشمی نژاد)

اندام کیسه‌ای شکل لوله گوارش، معده است. لایه دوم دیواره لوله گوارش از داخل به سمت خارج، لایه زیرمخاطی است. در لایه‌های زیرمخاطی و ماهیچه‌ای، شبکه‌ای از یاخته‌های عصبی وجود دارند که تحرک و ترشح را تنظیم می‌کنند. این یاخته‌ها می‌توانند مستقل از دستگاه عصبی خودمختار عمل کنند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: لایه دوم از خارج به سمت داخل، لایه ماهیچه‌ای صاف است. در معده، یاخته‌های ماهیچه‌ای در این لایه، به سه شکل طولی، حلقوی و مورب سازماندهی شده‌اند و همچنین یاخته‌های ماهیچه صاف معده تک‌هسته‌ای می‌باشند نه چندهسته‌ای.

گزینه «۳»: لایه اول از داخل به سمت خارج، لایه مخاطی است. در لایه مخاطی معده، یاخته‌های پوششی سطحی می‌توانند به صورت همزمان موسین و یون بیکربنات را ترشح کنند؛ دقت کنید که این یاخته‌ها در غدد معده وجود ندارند و جزو حفره معده می‌باشند.

گزینه «۴»: در لایه خارجی همانند سایر لایه‌ها بافت پیوندی سست دیده می‌شود. دقت کنید که ماده زمینه‌ای بافت پیوندی سست بی‌رنگ است نه سفید رنگ!

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹ و ۲۱ کتاب (رسی))

گزینه «۴»: در بخش هادی یاخته‌های ترشح کننده ماده مخاطی مواد ضد میکروبی نیز ترشح (برون رانی) می‌کنند. در بخش مبادله‌ای نیز عملکرد مشابه بخش هادی وجود دارد و علاوه بر آن ماکروفاژها با بیگانه‌خواری (درون بری) میکروب‌ها را از بین می‌برند.

(تبالات گازی، صفحه‌های ۳۵ و ۳۸ کتاب (رسی))

(هاری امدمی)

با توجه به شکل ۲۰ صفحه ۴۶ کتاب درسی، در ستاره دریایی اکسیژن برای ورود به مایعات بدن از دو لایه یاخته‌ای عبور می‌کند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جانورانی که تنفس پوستی دارند، دارای شبکه مویرگی زیرپوستی می‌باشند نه درون پوست.

گزینه «۲»: منافذ تنفسی در سطح شکمی حشرات قرار دارند نه سطح پشتی.

گزینه «۳»: پارامسی نوعی آغازی تک‌یاخته‌ای است نه جانور!

(تبالات گازی، صفحه‌های ۴۵ و ۴۶ کتاب (رسی))

(بخار ابازلوب)

۹- گزینه «۹

کوچک‌ترین دریچه قلب، دریچه سینی سرخرگ ششی و بزرگ‌ترین دریچه، دریچه سده‌لختی می‌باشد. فقط دریچه سده‌لختی در نتیجه افزایش فشار بطن بسته می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: طناب‌های ارتجاعی سبب اتصال دریچه قلبی به لایه بیرونی قلب نمی‌شود.

گزینه «۲»: همه دریچه‌های قلب به کمک بافت پیوندی متراکم مستحکم گردیده‌اند.

گزینه «۳»: همه دریچه‌های موجود در دستگاه گردش خون به یک طرفه کردن جریان خون کمک می‌کنند.

گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۴۸، ۴۹ و ۵۰ کتاب (رسی)

(بخار ابازلوب)

۱۰- گزینه «۱۰

مویرگ‌های مغز پیوسته و مویرگ‌های جگر ناپیوسته می‌باشند. در مویرگ‌های پیوسته برخلاف مویرگ‌های ناپیوسته، ورود و خروج مواد به شدت تنظیم می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در همه مویرگ‌های خونی با پیش روی در طول مویرگ، فشار خون کاهش می‌یابد.

گزینه «۲»: در مویرگ‌های پیوسته و ناپیوسته منافذ یاخته‌ای وجود ندارد.

گزینه «۳»: ارتباط تنگانگ بین یاخته‌ها در مویرگ‌های پیوسته وجود حفره بین یاخته‌ای در مویرگ‌های ناپیوسته وجود دارد.

گردش مواد در بدن، صفحه ۵۷ کتاب (رسی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لیپوپروتئین‌های پرچگال و کمچگال هر دو از پروتئین و کلسترول تشکیل شده‌اند که در ساختار غشای یاخته جانوری وجود دارند.

گزینه «۲»: در آزمایش خون نسبت LDL به HDL مورد بررسی قرار می‌گیرد نه بر عکس!

گزینه «۳»: هر دو نوع لیپوپروتئین در کبد از لیپیدها ساخته می‌شوند. کبد ترکیبی فاقد آنزیم (صفرا) را می‌سازد.

(ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۲۲، ۲۳ و ۲۶ کتاب (رسی))

(ممدرعلی هیری)

۶- گزینه «۶

در شکل ۱ در صفحه ۳۴ کتاب درسی لوب‌های تشکیل‌دهنده هردو شش مشخص می‌باشند و کوچک‌ترین لوب‌های هردو شش در بخش پایینی و کناره‌های شش‌ها و روی دیافراگم قرار دارند. با توجه به شکل ۱۲ صفحه ۴۰ کتاب درسی نیز دندنه‌های محافظت‌کننده از بخش پایینی شش‌ها غضروف‌هایی دارند که به یکدیگر متصل شده و سپس به جناغ متصل می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اولین انشعابات نایزه‌های اصلی در لوب بالایی و بزرگ‌تر هر شش قرار دارند.

گزینه «۲»: دقت کنید که هیچ‌یک از مجرای تنفسی موجود در شش‌ها قادر مخاط مژک‌دار نمی‌باشند. حتی نایزک مبادله‌ای نیز مخاط مژک‌دار دارد و این مخاط در طول نایزک مبادله‌ای به پایان می‌رسد.

گزینه «۴»: با توجه به شکل ۱۳ در صفحه ۴۱ کتاب درسی، این

لوب‌ها در سطح پایین‌تری از انتهای باریک جناغ نیز دیده می‌شوند.

(تبالات گازی، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۷، ۴۰ و ۴۱ کتاب (رسی))

(پرham، راضی پور)

۷- گزینه «۷

منظور عبارت گزینه‌ای است که عدم اشتراک بخش هادی و مبادله‌ای را بیان کند.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مرطوب کردن هوا بر عهده مخاط مژک‌دار می‌باشد. دقت داشته باشید که هم در بخش مبادله‌ای و هم در بخش هادی مخاط مژک‌دار وجود دارد.

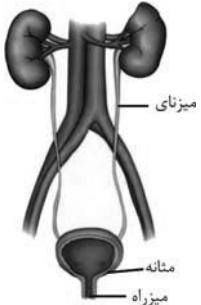
گزینه «۲»: دقت کنید فقط در بخش هادی غضروف قابل مشاهده می‌باشد و حتی نه در همه بخش‌های آن! در نایزک‌ها غضروف وجود ندارد.

گزینه «۳»: ویژگی گفته شده مربوط به عملکرد مخاط مژک‌دار می‌باشد که در هر دو بخش قابل مشاهده است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با توجه به شکل ۱۰ کتاب درسی، کلیه راست سرخرگ بلندتری دارد. از آنجا که کلیه راست در سطح پایین‌تری نسبت به کلیه چپ قرار دارد، میزانی این کلیه کوتاه‌تر از کلیه چپ می‌باشد.

گزینه «۲»: با توجه به شکل، کلیه چپ سیاه‌رگ بلندتر و کلیه راست سرخرگ بلندتری دارد. کلیه چپ بالاتر بوده و توسط دو دنده ۱۱ و ۱۲ محافظت می‌شود در حالی که کلیه راست فقط توسط آخرين دنده محافظت می‌شود.

گزینه «۴»: در صورتی که چربی اطراف کلیه چپ بیشتر تحلیل رود، می‌تواند باعث افتادگی این کلیه و هم‌سطح شدن کلیه‌ها شود.

(نتیجه اسمزی و دفع مواد زائد، صفحه‌های ۷۱ و ۷۴ کتاب درسی)

(امیرمحمد کلستانی‌شار)

۱۴- گزینه «۳»

عدم ترشح هورمون ضدادراری باعث ایجاد بیماری دیابت بی‌مزه می‌شود. در این بیماری باز جذب آب از نفرون‌ها کاهش یافته (درستی ۴) و باعث تولید ادراری رقیق با فشار اسمزی بسیار کم می‌شود (درستی ۲) با دفع ادرار رقیق توازن آب و یون‌ها در فرد به هم خورده که بسیار خطرناک است (درستی ۱). دقت کنید که در این بیماری اختلالی در مرکز تشنجی رخ نمی‌دهد و فرد احساس تشنجی می‌کند و مایعات زیادی می‌نوشد. (نادرستی ۳)

(نتیجه اسمزی و دفع مواد زائد، صفحه ۷۵ کتاب درسی)

(امیرمحمد کلستانی‌شار)

۱۵- گزینه «۴»

غدد راست روده‌ای در ماهیان غضروفی ساکن آب شور مانند کوسه‌ماهی و سفره ماهی دیده می‌شود. در همه ماهیان آب شور به دلیل فشار اسمزی آب اطراف خود و ورود یون‌های زیاد به درون بدن، آبشش‌ها در دفع برخی یون‌ها نقش دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: همه مهره‌داران کلیه دارند و همه جانوران بی‌مهره فاقد کلیه هستند. دقت کنید که بیشتر بی‌مهرگان دارای ساختار مشخصی برای دفع هستند نه همه آنها!

گزینه «۲»: حشرات لوله مالپیگی دارند. آب و یون‌های وارد شده به روده در انتهای آن باز جذب می‌شوند نه ابتدای روده!

(دوار (ابازرلو))

بازوفیل

مونوسیت

۱۱- گزینه «۱»

مطابق شکل کتاب درسی، مونوسیت‌ها و بازوفیل‌ها در بخشی از ساختار هسته خود دارای فروافتگی هستند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: یون‌های سدیم و پتاسیم در فعالیت همهٔ باخته‌های زندهٔ بدن نقش کلیدی دارند.

گزینه «۳»: همهٔ گویچه‌های سفید ضمن گردش در خون امکان پراکنده شدن در بافت‌های مختلف بدن را دارند.

گزینه «۴»: همهٔ گویچه‌های سفید فقط یک هسته دارند.

(گردش مواد در بدن، صفحه‌های ۶۱ و ۶۳ کتاب درسی)

(علی (اوری‌نیا))

با توجه به شکل ۲۳ صفحه ۶۵، حفره دهان پلاناریا در سطح شکمی قرار دارد و قطری بیشتر از دو مجرای مجاور خود دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: با توجه به شکل، در نزدیکی انتهای متورم بدن یک مجرای طولی قطور دیده می‌شود.

گزینه «۲»: در نزدیکی انتهای باریک بدن، دو مجرای باریک با انشعابات فراوان دیده می‌شوند.

گزینه «۴»: در یک انتهای بدن دو مجرای باریک وجود دارد ولی دقت کنید که این دو مجرای در انتهای بدن با هم یکی نمی‌شوند.

(گردش مواد در بدن، صفحه ۶۵ کتاب درسی)

(امیرمحمد کلستانی‌شار)

۱۳- گزینه «۳»

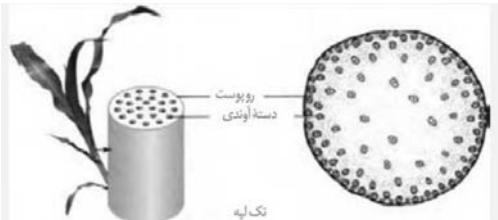
با توجه به فعالیت تشریح کلیه گوسفند، کپسول کلیه با بریدن قسمتی از آن، به راحتی جدا می‌شود. این عبارت به این معنی است که کپسول کلیه اتصال محکمی به خارجی ترین بخش کلیه (بخش قشری) ندارد. دقت کنید که این موضوع در خصوص کلیه انسان نیز صادق است.

گزینه «۴»: جابه‌جایی آب و مواد معنده (شیره خام) مربوط به یاخته‌های آوند چوبی می‌باشد نه فیبرها!
 (از یافته تاکیه، صفحه‌های ۸۷ تا ۸۹ کتاب درسی)

(امیرضا پوسفی)

۲- گزینه «۲۸

گیاهان تکله‌های دارای برگی نواری شکل هستند. مطابق شکل در ساقه این گیاهان دسته‌های آوندی به صورت پراکنده قرار دارند و هرچه به قسمت مرکزی آن نزدیک می‌شویم، اندازه این دسته‌ها بیشتر شده اما تعداد آن‌ها کاهش می‌یابد. پس شکل شماره ۳ که در گزینه ۲ قرار دارد پاسخ صحیح است!

(از یافته تاکیه، صفحه ۹۷ کتاب درسی)

(امیرمحمد کلستانی شاد)

۱۹- گزینه «۴

منظور صورت سؤال پیراپوست است که جایگزین روپوست در اندام‌های مسن گیاهان دولیه می‌شود.
 پیراپوست از یاخته‌های چوب پنبه‌ای، کامبیوم چوب پنبه‌ساز و یاخته‌های پارانشیمی تشکیل شده است. یاخته‌های پارانشیمی و یاخته‌های مریستی (کامبیوم) قابلیت تقسیم شدن دارند.
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کامبیوم چوب پنبه‌ساز به سمت داخل، یاخته‌های پارانشیمی و به سمت خارج، یاخته‌هایی را می‌سازد که دیواره آنها به تدریج چوب پنبه‌ای می‌شود و بافتی به نام بافت چوب پنبه را تشکیل می‌دهند. کامبیوم چوب پنبه‌ساز و یاخته‌هایی حاصل از آن، در مجموع پیراپوست (پریدرم) را تشکیل می‌دهند. پس پیراپوست شامل بافت چوب پنبه، کامبیوم چوب پنبه‌ساز و یاخته‌های پارانشیمی می‌باشد.

بافت پارانشیمی رایج‌ترین بافت در سامانه بافت زمینه‌ای است.
 گزینه «۲»: پیراپوست به علت داشتن یاخته‌های چوب پنبه‌ای، نسبت به گازها نیز نفوذناپذیر است، درحالی که بافت‌های زیر آن زنده‌اند و برای زنده ماندن به اکسیژن نیاز دارند؛ به همین علت در پیراپوست مناطقی به نام عدسک ایجاد می‌شود. در این مناطق یاخته‌ها از هم فاصله دارند و امکان تبادل گازها را فراهم می‌کنند. پس در محل عدسک، صرفاً یاخته‌ها از هم فاصله گرفته‌اند و امکان باز و بسته شدن منفذ وجود ندارد.

گزینه «۳»: کامبیوم سازنده یاخته‌های همراه، کامبیوم آوندساز است که در تشکیل هیچ بخشی از پیراپوست نقش ندارد.

(از یافته تاکیه، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب درسی)

گزینه «۳»: واکوئول انقباضی در پارامسی دیده می‌شود و آب وارد شده از طریق اسمز را خارج می‌کند. دقت کنید که پارامسی آغازی تک یاخته‌ای است نه جانور!

(تنظیم اسمزی و دفع موارد زائد، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷ کتاب درسی)

(کتاب آنی)

۱۶- گزینه «۳

آلکالوئیدها در ساخت داروهایی مثل مسکن‌ها، آرامبخش‌ها و داروهای ضد سرطان نقش دارند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لاستیک برای اولین بار از شیرایه نوعی درخت ساخته شد.

گزینه «۲»: آلکالوئیدها از گیاهان در برابر گیاه‌خواران محافظت می‌کنند و نقشی در مقاومت گیاه در برابر عوامل بیماری‌زا ندارند.

گزینه «۴»: بعضی آلکالوئیدها احتیاد‌آور هستند.

(از یافته تاکیه، صفحه‌های ۸۴ و ۸۵ کتاب درسی)

(علی داوری نیا)

شکل مشخص شده در سؤال مربوط به یاخته فیبر است. همه یاخته‌های گیاهی در دیواره خود حاوی سلولز هستند که مولکولی با مقدار فراوانی انرژی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: با توجه به شکل سؤال و همچنین شکل زیر حفره مرکزی فیبر کاملاً گرد نمی‌باشد!

گزینه «۳»: با توجه به شکل دسته آوندی، فیبرها به همه انواع آوندهای چوبی و آبکشی اتصال دارند.

حال با استفاده از رابطه های (۱) و (۲) خواسته سؤال را به دست می آوریم:

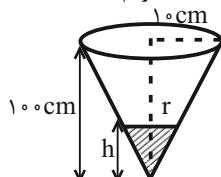
$$\frac{[\alpha]}{[\beta]} \xrightarrow{(1),(2)} \frac{\frac{m^4}{s^2}}{\frac{m^2 s}{m^2 s^3}} = \frac{m^4}{m^2 s^3} = \frac{m^2}{s^3}$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۷ تا ۱۱ کتاب درسی)

«آراس محمدی»

گزینه «۲»

چون چگالی مایع **B** بیشتر است، پس تنهشین می شود و با استفاده از تشابه مثلث ها داریم:

$$\frac{r}{10} = \frac{h}{100} \Rightarrow h = 10r$$

حال با توجه به چگالی و جرم مایع **B**، حجم آن را به دست می آوریم:

$$\rho_B = \frac{m_B}{V_B} \xrightarrow{\rho_B = 4 \frac{g}{cm^3}} m_B = 320g \xrightarrow{m_B = 320} V_B = 8cm^3$$

در نهایت با استفاده از رابطه حجم، ارتفاع مایع **B** را به دست می آوریم:

$$V_B = \frac{1}{3} \pi r^2 h \xrightarrow{h=10r} V_B = 10r^3 \\ \Rightarrow 10r^3 = 80 \Rightarrow r^3 = 8 \Rightarrow r = 2cm$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

«یوسف العویری‌زاده»

گزینه «۳»

ابتدا چگالی دو ماده **A** و **B** را محاسبه می کنیم:

$$\rho_A = \frac{m_A}{V_A} = \frac{128}{32} = 4 \frac{g}{cm^3}$$

$$\rho_B = \frac{m_B}{V_B} = \frac{128}{64} = 2 \frac{g}{cm^3}$$

$$V_A(A) = \frac{m_A}{\rho_A} = \frac{100}{4} = 25cm^3 \quad (\text{حجم } 100 \text{ گرم از ماده } A)$$

$$V_B(B) = \frac{m_B}{\rho_B} = \frac{30}{2} = 15cm^3 \quad (\text{حجم } 30 \text{ گرم از ماده } B)$$

$$V_A - V_B = (25 - 15)cm^3 = 10cm^3$$

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی)

«امیرحسین یوسفی»

مطابق مطالب کتاب درسی، گیاهان تیره پروانهواران با ریزوپیومها و آزولا و گونرا با سیانوباکتری‌ها همزیستی دارند. همه این گیاهان بخشی از مواد نیاز باکتری‌ها را تأمین می‌کنند. بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انواعی از گیاهان انگل وجود دارند که همه یا بخشی از آب و مواد غذایی خود را از گیاهان فتوسنتزکننده دریافت می‌کنند. پس لزوماً گیاه انگل تمام مواد خود را از گیاه میزان نمی‌گیرد.

گزینه «۲»: گیاه سس به دور گیاه سبز میزان خود می‌بیچد و اندام‌های مکنده ایجاد می‌کند که به درون آوندهای گیاه نفوذ و مواد مورد نیاز انگل را جذب می‌کند. گل جالیز نمونه دیگری از این گیاهان است که با ایجاد اندام مکنده و نفوذ آن به ریشه گیاهان جالیزی مواد مغذی را دریافت می‌کند.

گزینه «۳»: سیانوباکتری‌های همزیست با گونرا، درون ساقه و دمبرگ آن قرار دارند. پس نیتروژن تثبیت شده توسط آن‌ها به بخش‌های هوایی (نه ریشه) گونرا وارد می‌شود.

(فیزیک و انتقال مواد در گیاهان، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴ کتاب درسی)

فیزیک (۱)

«رامین آرامش اصل»

در مدل‌سازی فیزیکی بسیاری از پدیده‌های شاخه مکانیک، می‌توان جسم را به صورت یک نقطه در نظر گرفت. از طرف دیگر پرنده برای پرواز نیازمند به هوا است تا به کمک هوا، یک نیروی رو به بالا ایجاد شود تا پرنده قابلیت پرواز به سمت بالا را داشته باشد و باز هم به کمک این هوا، می‌تواند به نیروی وزن غلبه کرده و به سمت بالا حرکت کند.

(فیزیک و اندازه‌گیری، صفحه ۵ کتاب درسی)

گزینه «۳»

در مدل‌سازی فیزیکی بسیاری از پدیده‌های شاخه مکانیک، می‌توان جسم را به صورت یک نقطه در نظر گرفت. از طرف دیگر پرنده برای پرواز نیازمند به هوا است تا به کمک هوا، یک نیروی رو به بالا ایجاد شود تا پرنده قابلیت پرواز به سمت بالا را داشته باشد و باز هم به کمک این هوا، می‌تواند به نیروی وزن غلبه کرده و به سمت بالا حرکت کند.

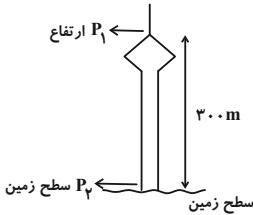
گزینه «۳»

با توجه به سازگاری یکاهای در یک رابطه فیزیکی، باید یکای دو طرف رابطه با یکدیگر سازگاری داشته باشند و از طرفی چند کمیت فیزیکی زمانی با یکدیگر جمع می‌شوند که از یک جنس باشند، پس داریم:

چون یکای سمت چپ (x^2) بر حسب مترمربع می‌باشد، پس باید یکای هر یک از جمله‌های سمت راست نیز مترمربع باشد.

$$m^2 = \sqrt{\alpha s^2} \xrightarrow{\text{توان ۲}} m^4 = \alpha s^2 \Rightarrow [\alpha] = \frac{m^4}{s^2} \quad (1)$$

$$m^2 = \frac{\beta}{s} \Rightarrow [\beta] = m^2 s \quad (2)$$

$$P_2 = 74 \text{ cmHg}$$

$$P_2 = P_1 + \rho gh \Rightarrow P_2 - P_1 = \rho gh$$

$$\Delta P = \rho gh = 0 / 85 \times 10 \times 300 = 2550 \text{ Pa}$$

حال اختلاف فشار را بر حسب **cmHg** محاسبه می کنیم:

$$\Delta P = \frac{\Delta P = 2550 \text{ Pa}}{g = 10 \frac{\text{N}}{\text{kg}}} \rightarrow \frac{\text{جیوه}}{\text{جیوه}} = \frac{2550}{13600} \times 10 \times h$$

$$2550 = 13600 \times 10 \times h \Rightarrow h = 1 / 87 \text{ cm}$$

$$\Delta P = P_2 - P_1 \rightarrow \frac{\Delta P = 1 / 87 \text{ cmHg}}{P_2 = 74 \text{ cmHg}} = 1 / 87 = 74 - P_1$$

$$\Rightarrow P_1 = 72 / 13 \text{ cmHg}$$

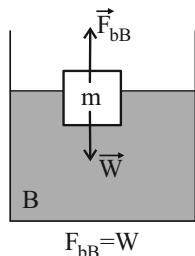
(ویژگی های غیریکی مواد، صفحه های ۵ تا ۱۴ کتاب درسی)

«علیرضا هباری» ۲۹

با توجه به اینکه جسم درون مایع **A** غوطه ور است، چگالی جسم با چگالی مایع **A** برابر بوده و نیروی شناوری وارد بر آن با وزن جسم برابر است.

$$\rho_A = \rho_A, F_{bA} = W$$

حال وقتی همین جسم را درون مایع **B** رها می کنیم، داریم:

بنابراین جسم به سطح مایع **B** رسیده و شناور می شود. به این ترتیب نیروی شناوری در هر دو حالت، برابر وزن جسم بوده و تغییر نمی کند.

(ویژگی های غیریکی مواد، صفحه های ۱۴۰ کتاب درسی)

«محمد صفاری» ۳۰

آنگ شارش سیال برابر است با:

$$\frac{\Delta m}{\Delta t} = \frac{\rho \Delta V}{\Delta t} = \frac{\rho A \Delta L}{\Delta t} = \rho (Av)$$

«یوسف العوپردی زاده» ۲۵

گزاره های ب، ج و د نادرست هستند.

بررسی نادرستی گزاره ها:

(ب) با انتخاب وسایل اندازه گیری دقیق و روش های درست اندازه گیری، می توان خطای اندازه گیری را به حداقل مقدار ممکن کاهش داد، ولی نمی توان خطای اندازه گیری را به صفر رساند.

(ج) اثری یک کمیت نزدیک است.

(د) یکی از نیروهای مهم وارد بر هوایپیما، نیروی رو به بالای شناوری است و نمی توان از آن صرف نظر کرد. نیروی مهم دیگری که هوا به هوایپیما وارد می کند، نیروی مقاومت هواست که به دلیل تندي قابل توجه هواپیما، مقدار آن قابل توجه بوده و قبل صرف نظر کردن نیست.

(فیزیک و اندازه گیری، صفحه های ۵ تا ۱۴ و ۱۵ کتاب درسی)

«میثم (هقان)» ۲۶

ظرف، شیشه ای و تمیز است و در نتیجه شکل آب در تماس با دیواره های

ظرف باید به صورت فورفتہ باشد. (رد گزینه های «۱» و «۲»)

با توجه به چرب بودن درون لوله **A**، سطح آب درون آن باید پایین تر از سطح آب درون ظرف و به صورت برآمده باشد. درون لوله **B** تمیز است و آب از آن بالا رفته و به صورت فورفتہ در می آید.

با توجه به این که لوله **A** باریک تر از لوله **B** است، باید میزان تغییر ارتفاع آب در آن بیشتر از لوله **B** باشد. (رد گزینه «۴»)

(ویژگی های غیریکی مواد، صفحه های ۳۱ و ۳۲ کتاب درسی)

«گزینه «۲» ۲۷

بررسی گزینه ها:

(الف) در جامدات بی شکل (آمورف)، اتم ها به طور نامنظم در کنار هم قرار گرفته اند. (نادرست)

(ب) فاصله میان گین مولکول های گاز در مقایسه با اندازه مولکول ها خیلی بیشتر است. (درست)

(ج) اگر نیروی همچسبی بین مولکول های مایع از نیروی دیگرچسبی بین مولکول های آن مایع و یک جامد بیش تر باشد، می گوییم مایع آن جامد را تر نمی کند. (درست)

(د) با افزایش دمای آب، نیروی کشش سطحی کاهش می یابد. (نادرست)

(ه) ارتفاع مایع در لوله موئین به ارتفاع مایع در ظرف بستگی ندارد و وابسته به جنس مایع و لوله موئین است. (درست)

(ویژگی های غیریکی مواد، صفحه های ۲۸ و ۳۲ کتاب درسی)

«اسماعیل احمدی» ۲۸

Pa به دست می آوریم: (دقیت کنید)

که در این ارتفاع، تغییرات چگالی بسیار ناچیز است.)

«کتاب آبی»

با توجه به نبود اصطکاک می‌توان از قانون پایستگی انرژی مکانیکی استفاده کرد. با فرض سطح زمین به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی داریم:

$$E_1 = E_2 \Rightarrow U_1 + K_1 = U_2 + K_2$$

$$mgh_1 + \frac{1}{2}mv_1^2 = mgh_2 + \frac{1}{2}mv_2^2$$

$$\Rightarrow 10 \times h_1 + \frac{1}{2} \times 6^2 = 10 \times 3 + \frac{1}{2} (5)^2$$

$$10h_1 + 18 = 30 + 12.5 \Rightarrow h_1 = 2 / 4.5m$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۶۸ تا ۷۲ کتاب (رسی))

«مبین (هفان)

$$W_t = \Delta K = K_2 - K_1$$

$$W_F + W_{mg} = K_2 \Rightarrow W_F = \frac{1}{2}mv^2 + mgh$$

$$P_{خروجی} = \frac{W_F}{t} = \frac{\frac{1}{2} \times 100 \times (20)^2 + 100 \times 10 \times 20}{10} = \frac{160000 + 16000}{10} = 32000W = 32kW$$

$$Ra = \frac{P_{خروجی}}{P_{کل}} \Rightarrow \frac{80}{100} = \frac{32kW}{P_{کل}} \Rightarrow P_{کل} = 40kW$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۶ کتاب (رسی))

«آراس محمدی»

طبق اطلاعات مسئله $|F - \theta| = 82$ می‌شود که داریم:

$$|a| = b \quad \begin{cases} a = b \\ a = -b \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} F - \theta = 82 \\ F - \theta = -82 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} F = 1/8\theta + 32 \\ F = 1/8\theta - 32 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 0/8\theta + 32 = 82 \Rightarrow \theta = \frac{50}{8} = 62.5^\circ C \\ 0/8\theta - 32 = -82 \Rightarrow \theta = -\frac{114}{8} = -142.5^\circ C \end{cases}$$

حال دو دمای به دست آمده را برحسب کلوین به دست می‌آوریم:

$$T = \theta + 273 \Rightarrow \begin{cases} T_1 = 62.5/5 + 273 \Rightarrow T_1 = 335/5K \\ T_2 = -142.5/5 + 273 \Rightarrow T_2 = 130/5K \end{cases}$$

$$\Rightarrow T_1 + T_2 = 466K$$

(دما و گرمای، صفحه‌های ۸۴ تا ۸۶ کتاب (رسی))

«گزینه ۱۴»

با توجه به نبود اصطکاک می‌توان از قانون پایستگی انرژی مکانیکی استفاده کرد. با فرض سطح زمین به عنوان مبدأ انرژی پتانسیل گرانشی داریم:

$$\Rightarrow \frac{\Delta m}{\Delta t} = \rho(Av) \Rightarrow 90 = 10^3 (Av) \text{ ورودی}$$

$$\Rightarrow (Av) = 9 \times 10^{-2} \frac{m^3}{s}$$

با توجه به معادله پیوستگی و با توجه به اینکه جریان آب در لوله افقی در حالت پایا برقرار است، داریم:

$$(Av) = (\pi r^3)v \Rightarrow 9 \times 10^{-2} = (\pi r^3)v \text{ خروجی} = (Av) \text{ ورودی}$$

$$\Rightarrow 9 \times 10^{-2} = 3 \times \left(\frac{\pi}{4}\right)^2 r^3 v \Rightarrow \text{خروجی} v = \frac{9 \times 10^{-2}}{3 \times 10^{-2}} = \frac{m}{s}$$

(ویژگی‌های فیزیکی موارد، صفحه‌های ۳۴ تا ۳۵ کتاب (رسی))

«گزینه ۳۱»

$$W_F = Fd \cos \theta$$

$$\xrightarrow{-1 \leq \cos \theta \leq 1} -Fd \leq W_F \leq Fd \xrightarrow{\frac{F=20N}{d=1.0m}} -200 \leq W_F \leq 200$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۵۸ کتاب (رسی))

«گزینه ۳۲»

(اهمدر مرادی پور)

$$m_A = \frac{130}{100} m_B = 1/3 m_B$$

$$K_A = K_B - 0/35 K_B = 0/65 K_B$$

$$\frac{K_A}{K_B} = \frac{m_A}{m_B} \times \left(\frac{v_A}{v_B}\right)^2 \Rightarrow 0/65 = 1/3 \times \left(\frac{v_A}{v_B}\right)^2$$

$$\Rightarrow \left(\frac{v_A}{v_B}\right)^2 = \frac{0/65}{1/3} = \frac{1}{2} \Rightarrow \frac{v_A}{v_B} = \frac{1}{\sqrt{2}} = \frac{\sqrt{2}}{2}$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۵۴ و ۵۵ کتاب (رسی))

«گزینه ۳۳»

(فسرو ارجمند فرد)

کار کل نیروهای وارد بر جسم برابر با تغییرات انرژی جنبشی جسم می‌باشد. کار نیروی وزن برابر $-mgh$ می‌باشد و خواهیم داشت:

$$W_{وزن} = -mgh = -2 \times 10 \times 15 = -300J$$

$$W_t = \Delta K = K_2 - K_1$$

$$\Rightarrow W_t + W_{وزن} = \frac{1}{2}mv_2^2 - \frac{1}{2}mv_1^2$$

$$\Rightarrow -300 + W_{وزن} = \frac{1}{2} \times 2 \times 10^2 - \frac{1}{2} \times 2 \times 20^2$$

$$\Rightarrow -300 + W_{وزن} = -300 \Rightarrow W_{وزن} = 0$$

(کار، انرژی و توان، صفحه‌های ۶۱ تا ۶۴ کتاب (رسی))

شیمی (۱)

(امیرحسین طاهری نژاد)

«گزینه» ۴۱

به تحلیل موارد می پردازیم:

الف) با توجه به کتاب درسی فراوانی ایزوتوپ ^{7}Li از ^{6}Li بیشتر بوده و لذا برخلاف ایزوتوپ‌های طبیعی هیدروژن با افزایش نوترون ایزوتوپ پایدارتر شده است. ✓

ب) مطابق شکل صفحه ۵ کتاب درسی در نمونه طبیعی منیزیم ۳ نوع ایزوتوپ قابل مشاهده است. ✓

پ) $^{3}\text{H}_2\text{O}$ نسبت به $^{1}\text{H}_2\text{O}$ از نظر هسته‌ای نایضایر است، اما چون ایزوتوپ‌ها از لحاظ شیمیایی ویژگی یکسانی دارند، پایداری شیمیایی آنها یکسان است. ✓

ت) شیمی‌دان‌ها ماده‌ای را عنصر می‌نامند که تنها از یک نوع اتم تشکیل شده باشد. ✗

(کیان زارگاه عناصر، صفحه‌های ۵ و ۶ کتاب (رسی))

(سید رضا رضوی)

«گزینه» ۴۲

کافی است جرم اولیه رادیوایزوتوپ را X گرم و جرم نهایی را $(X - 9/6875)$ گرم در نظر بگیریم.

$$\begin{array}{ccccccc} X & \xrightarrow{\text{دقیقه اول}} & X & \xrightarrow{\text{دقیقه دوم}} & X & \xrightarrow{\text{دقیقه سوم}} & X \\ 2 & & 4 & & 8 & & \\ \xrightarrow{\text{دقیقه چهارم}} & X & \xrightarrow{\text{دقیقه پنجم}} & X = X - 9/6875 & & & \end{array}$$

$$\Rightarrow X = 10\text{g}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} \frac{X}{16} = \frac{10}{16} \\ \frac{X}{32} = \frac{10}{32} \end{cases}$$

$$\frac{10}{16} - \frac{10}{32} = \frac{10}{32} = 0/3125\text{g}$$

(کیان زارگاه عناصر، صفحه ۶ کتاب (رسی))

(غیرزن فتحی)

«گزینه» ۴۳

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: از ۸ عنصر موجود در دوره دوم، ۵ عنصر نماد تک‌حرفی دارند.

گزینه «۲»: در دوره سوم فقط دو عنصر P و S به صورت تک‌حرفی اند و

کم ترین فراوانی را در بین ایزوتوپ‌های منیزیم دارد که تفاوت شمار نوترون و پروتون آن برابر یک است.

(محمد رضا خارمی)

انبساط طولی یک ماده از رابطه $\Delta L = L_1 \alpha \Delta T$ به دست می‌آید، پس:

$$\frac{\Delta L}{L_1} = \alpha \Delta \theta \Rightarrow 10^{-3} = \alpha \theta \quad (*)$$

اکنون رابطه انبساط حجمی را به صورت $\frac{\Delta V}{V_1} = 3\alpha \Delta \theta$ می‌نویسیم

و به کمک رابطه (*) داریم:

$$\frac{\Delta V}{V_1} = 3\alpha \Delta \theta = 3\alpha(2\theta) = 6(\alpha\theta) = 0/06$$

پس حجم مکعب، به اندازه ۶ درصد حجم اولیه اش زیاد شده است.

(دما و گرما، صفحه‌های ۷۴ تا ۷۶ کتاب (رسی))

(درخواص فرآورده بلور)

«گزینه» ۴۴

$$Q = mc\Delta\theta = 200 \times \frac{5}{10} \times (0 - (-5)) = 500\text{cal}$$

$$\Rightarrow Q = 500\text{cal} \times \frac{4/2\text{J}}{1\text{cal}} = 2100\text{J} = 2/1\text{kJ}$$

(دما و گرما، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹ کتاب (رسی))

(زهرا آقامحمدی)

آب با دمای 50°C باید به آب با دمای 0°C تبدیل شود و یخ با دمای -10°C نیز باید به آب صفر درجه سلسیوس تبدیل شود، داریم:

$$50^{\circ}\text{C} \xrightarrow{Q_1} 0^{\circ}\text{C} \xleftarrow{Q_2} \text{یخ} \xleftarrow{Q_3} 0^{\circ}\text{C} \xrightarrow{-10^{\circ}\text{C}}$$

$$Q_1 + Q_2 + Q_3 = 0$$

$$\Rightarrow (m_1 c_1 \Delta \theta_{آب}) + (m_2 c_2 \Delta \theta_{یخ}) + (m_3 L_F) = 0$$

$$\Rightarrow 0/85 \times 4200 \times (-50) + m_2 \times 2100 \times 10 + m_3 \times 336000 = 0$$

$$\Rightarrow m_2 = 0/5\text{kg} = 500\text{g}$$

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷ کتاب (رسی))

(کتاب آبی)

در انتقال گرما به روش همرفت، نیروی شناوری (بنا به اصل ارشمیدس) عامل حرکت ماده گرم (با چگالی کمتر) به سمت بالاست. از آن جایی که نیروی شناوری به وزن شاره جابه‌جا شده بستگی دارد، در مکانی که شتاب گرانشی وجود ندارد، ماده گرم نیز به سمت بالا حرکت نخواهد کرد.

(دما و گرما، صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۱۶ کتاب (رسی))

«گزینه» ۴۰

پ) درست - ۱ = ۱، زیرا لایه p است که حداکثر با ۶ الکترون پر می‌شود.

ت) درست - ۱ = ۱ شامل ۱۸ می‌باشد که فقط در لایه اول وجود دارد.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۰ کتاب (رسی))

«امیر محمد کنگرانی»

۴۷- گزینه «۲»

فرمول شیمیایی و نسبت شمار کاتیون به آنیون‌ها عبارتند از:

$$1) \text{Ca}_3\text{N}_2 \Rightarrow \frac{\text{شمار کاتیون}}{\text{شمار آنیون}} = \frac{3}{2} = 1/5$$

$$2) \text{AlF}_3 \Rightarrow \frac{\text{شمار کاتیون}}{\text{شمار آنیون}} = \frac{1}{3} = 0/3$$

$$3) \text{Na}_2\text{S} \Rightarrow \frac{\text{شمار کاتیون}}{\text{شمار آنیون}} = \frac{2}{1} = 2$$

$$4) \text{MgBr}_2 \Rightarrow \frac{\text{شمار کاتیون}}{\text{شمار آنیون}} = \frac{1}{2} = 0/5$$

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۳۱ و ۳۹ کتاب (رسی))

«علیرضا رضابی سراب»

۴۸- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در دمای -190°C ، A به صورت گاز است اما B به صورت مایع است.

گزینه «۲»: خالص‌سازی ماده‌های B و C به دلیل نزدیک بودن نقطه جوش، دشوار است.

گزینه «۳»: ماده D، دشوارتر مایع می‌شود زیرا نقطه جوش آن کمتر است.

گزینه «۴»: در دمای -195°C ، A به صورت گاز است؛ در حالی که C و B به صورت مایع هستند.

(رد پایی‌ها در زندگی، صفحه‌های ۵۱ تا ۵۳ کتاب (رسی))

«مینم کوثری لنگری»

۴۹- گزینه «۴»

همه موارد نادرست هستند.

الف) ZnO روی اکسید

ب) N_2S_5 دی‌نیتروژن پنتا سولفید

پ) ScCl_3 اسکاندیم کلرید

ت) Mn_3P_2 منگنز (II) فسفید

ث) CuS مس (II) سولفید

ج) Ca_3N_2 کلسیم نیترید

(رد پایی‌ها در زندگی، صفحه‌های ۵۵ تا ۵۸ کتاب (رسی))

گزینه «۳»: اغلب نمونه‌های طبیعی عنصرها دارای ایزوتوپ‌های مختلف است. (تمامی نادرست است.)

گزینه «۴»: ایزوتوپ‌های مختلف یک عنصر خواص شیمیایی یکسانی دارند و تغییری در شدت واکنش ایجاد نمی‌کنند.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۵، ۱۰ و ۱۱ کتاب (رسی))

«رسول عابدینی‌زوره»

۴۴- گزینه «۳»

هر مول یون Zn^{2+}_{30} دارای ۲۸ مول الکترون است.

هر مول V^{51}_{23} دارای $(51-23=28)$ مول نوترون است.

$$\text{? mol n} = \frac{6/0.2 \times 10^{21} \text{ atom V}}{6/0.2 \times 10^{23} \text{ atom V}} \times \frac{1 \text{ mol V}}{1 \text{ mol}}$$

$$\times \frac{28 \text{ mol n}}{1 \text{ mol V}} = 0/28 \text{ mol n}$$

$$\text{? mole}^- = \frac{0/0.4 \text{ mol Zn}^{2+}}{1 \text{ mol Zn}^{2+}} \times \frac{28 \text{ mole}^-}{1 \text{ mol Zn}^{2+}} = 1/12 \text{ mole}^-$$

$$\frac{1/12 \text{ mol}}{0/28 \text{ mol}} = 4$$

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۵ و ۱۶ تا ۱۹ کتاب (رسی))

«مقدمی اسرزاده»

۴۵- گزینه «۲»

موارد دوم، سوم و چهارم نادرست‌اند.

بررسی موارد نادرست:

موارد دوم: داخل لامپ‌ها، بخار سدیم وجود دارد و نه بخار سدیم کلرید!

موارد سوم: با توجه به شکل:

$$1/5\lambda = 600 \mu\text{m} \Rightarrow \lambda = \frac{600}{1/5} = 400 \mu\text{m}$$

$$\Rightarrow 400 \mu\text{m} \times \frac{10^3 \text{ nm}}{1 \mu\text{m}} = 4 \times 10^8 \text{ nm}$$

طول موج امواج مرئی بین ۴۰۰ تا ۷۰۰ نانومتر است.

موارد چهارم: تعداد خطوط ظاهر شده در طیف نشری خطی عنصر، هیچ ارتباطی با عدد اتمی آن ندارد.

(کیوان زادگاه عناصر، صفحه‌های ۱۹ تا ۲۳ کتاب (رسی))

«کلامران بعفری»

۴۶- گزینه «۴»

بررسی عبارت‌ها:

آ) درست - $n+1=5$ شامل $(5+0=5)$ و $(4+1=5)$

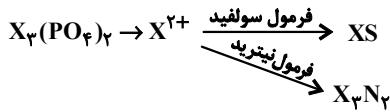
$(3+2=5)$ می‌باشد.

ب) نادرست - $1=2$ مربوط به لایه سوم یا $n=3$ و بالاتر می‌باشد.

(کتاب آبی)

«۵۵- گزینه ۴»

باتوجه به بار یون X^{2+} ، می‌تواند در گروه دوم جدول تناوبی باشد.
(آب، آهک زنگی، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۲ کتاب (رسی))

(مقدمه فائزه‌یا)

«۵۶- گزینه ۳»

در مخلوط‌های همگن یا محلول (مانند گلاب، ضد یخ، سرم فیزیولوژی و هوا) حالت فیزیکی و ترکیب شیمیایی (مانند رنگ، غلظت، بو و ...) در سرتاسر آن یکنواخت است.

خواص محلول‌ها به خواص حلال، حل شونده و مقدار هر یک از آنها بستگی دارد.

(آب، آهک زنگی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴ کتاب (رسی))

(سیدریم هاشمی‌(هکری))

«۵۷- گزینه ۲»

مقایسه دمای جوش ترکیب‌های هیدروژن‌دار عناصر گروه ۱۷ جدول دوره‌ای به صورت $\text{HF} > \text{HI} > \text{HBr} > \text{HCl}$ است. در بین مولکول‌های هیدروژن فلورید (HF), پیوندهای هیدروژنی وجود دارد که از سایر نیروهای بین مولکولی قوی‌تر هستند به این سبب جوش بالاتری از سایر ترکیبات هیدروژن‌دار عناصر هم گروه خود دارد.

در بین ۳ ترکیب دیگر که هر ۳ از مولکول‌های قطبی ساخته شده‌اند، HCl کمترین جرم مولی را دارد؛ بنابراین نیروهای بین مولکولی ضعیفتری داشته و دمای جوش پایین‌تری دارد.

(آب، آهک زنگی، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷ کتاب (رسی))

(هادی مهدی‌زاده)

«۵۸- گزینه ۲»

در نقطه A، مقدار حل شونده بیشتر از مقدار انحلال پذیری در دمای معین است.

(آب، آهک زنگی، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۲ کتاب (رسی))

(سیدریم هاشمی‌(هکری))

«۵۹- گزینه ۴»

$$20 = \frac{\text{gKOH}}{50} \times 100 \Rightarrow \text{gKOH} = 10 \text{ g}$$

$$40 = \frac{(10+x)}{(50+20+x)} \times 100 \Rightarrow x = 30 \text{ g KOH}$$

(آب، آهک زنگی، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷ کتاب (رسی))

(هادی مهدی‌زاده)

سوختن، واکنشی شیمیایی است که در آن یک ماده با اکسیژن به سرعت واکنش می‌دهد و بخشی از ابرزی شیمیایی آن به شکل گرما و نور آزاد می‌شود.

(ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۱ تا ۶۰ کتاب (رسی))

«۵۰- گزینه ۲»

نقطه جوش اکسیژن و آرگون خیلی به هم نزدیک بوده و لذا از طریق تغییر جزء به جزء با فاصله اندکی از هوای مایع جدا می‌شوند. در نتیجه تهیه نمونه خالص از آرگون در مقایسه با نیتروژن، دشوارتر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱۱: امروزه در صنعت با بسته‌بندی مناسب، می‌توان زمان ماندگاری مواد غذایی را افزایش داد. به همین منظور در بسته‌بندی برخی مواد خوراکی از گاز نیتروژن استفاده می‌شود.

گزینه ۲۲: جانداران ذره‌بینی، گاز نیتروژن هواکره را برای مصرف گیاهان در خاک ثبتیت می‌کنند.

گزینه ۴۴: برای نگهداری نمونه‌های بیولوژیک در پژوهشی از ظرف‌های حاوی نیتروژن مایع استفاده می‌کنند.

(ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۰ تا ۵۳ کتاب (رسی))

(هادی مهدی‌زاده)

یکی از کاربردهای آرگون ایجاد محیطی بی‌اثر هنگام جوشکاری است.

(ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۵۱ تا ۶۱ کتاب (رسی))

«۵۲- گزینه ۲»

در یک واکنش نشان‌دهنده فشاری است که

و اکتشاف موردنظر در آن انجام می‌شود. (فشار مورد نیاز)

(ب) هنگامی که به شکر گرما داده می‌شود، چهار تغییر شیمیایی شده و رنگ آن تغییر می‌کند.

(پ) در معادله نمادی علاوه بر فرمول شیمیایی مواد، حالت فیزیکی مواد و همچنین شرایط انجام واکنش نیز می‌توان نشان داده شود؛ در حالی-

که در معادله نوشتاری تنها اسم مواد شرکت کننده در واکنش نوشته می‌شود.

(ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۶۲ و ۶۳ کتاب (رسی))

(جواد سوری‌لکی)

فرآورده گازی HCl با ضریب ۱۶ و تنها ماده تک عنصری S با ضریب ۸ است، پس نسبت آن‌ها برابر ۲ می‌شود.

(ردپای گازها در زندگی، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۵ کتاب (رسی))

«۵۴- گزینه ۴»

(ممون اسماعیل پور)

«۶۳-گزینه ۱»

$$-2a+1 < 2a+1 < 3a-1$$

$$\begin{cases} -2a+1 < 2a+1 \Rightarrow -4a < 0 \Rightarrow a > 0 \\ 2a+1 < 3a-1 \Rightarrow a > 2 \end{cases}$$

با اشتراک گرفتن از محدوده‌های به دست آمد، $a > 2$ خواهد بود.

(مجموعه، الگو و زبانه، صفحه‌های ۲ تا ۵ کتاب درسی)

(علی‌اصغر شریفی)

«۶۴-گزینه ۴»

$$\text{جمله } n = an^2 + bn + c$$

$$n=1: a+b+c=8 \quad (\text{I})$$

$$n=2: 4a+2b+c=14 \quad (\text{II})$$

$$\frac{\text{II},\text{I}}{\text{از هم کم‌کنیم}} \rightarrow 3a+b=6 \xrightarrow{\times 3} 9a+3b=18$$

$$n=3: 9a+3b+c=22 \Rightarrow c=4$$

$$\frac{\text{I},\text{II}}{\rightarrow \begin{cases} a+b=4 \\ 4a+2b=10 \end{cases}} \Rightarrow a=1, b=3$$

$$\text{جمله } n = n^2 + 3n + 4$$

$$\begin{cases} n=1: a_1=8 \\ n=2: a_2=16 \\ \dots \\ n=4: a_4=32 \end{cases} \Rightarrow a_{16}+a_4=308+32=340$$

(مجموعه، الگو و زبانه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰ کتاب درسی)

(شاهین پروازی)

«۶۵-گزینه ۲»

می‌دانیم واسطه حسابی و هندسی دو عدد مثبت a و b ، به ترتیب

$$\sqrt{ab} \text{ و } \frac{a+b}{2}$$

$$\begin{cases} \frac{a+b}{2} - \sqrt{ab} = 2 \Rightarrow \frac{10}{2} - \sqrt{ab} = 2 \Rightarrow -\sqrt{ab} = -3 \Rightarrow ab = 9 \\ a+b = 10 \end{cases}$$

حالا داریم $(a+b)^2 = 10^2$ و از طرفین تساوی $-4ab$ را کم می‌کنیم:

$$\begin{aligned} a^2 + b^2 + 2ab &= 100 - 4ab \Rightarrow a^2 + b^2 - 2ab = 100 - 4ab \\ \Rightarrow (a-b)^2 &= 100 - 36 = 64 \\ \Rightarrow |a-b| &= \sqrt{64} = 8 \end{aligned}$$

(مجموعه، الگو و زبانه، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۷ کتاب درسی)

«۶۰-گزینه ۳»

با انجام فرایند اسمز آب از محلول رقیق‌تر به سمت محلول غلیظ‌تر حرکت می‌کند. چون غلظت محلول B کمتر از A است پس مولکول‌های آب از محلول B خارج شده و با عبور از غشاء وارد محلول A می‌شوند و به تدریج غلظت B افزایش و A کاهش می‌یابد.

(آب، آهنگ زنگی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸ کتاب درسی)

«۶۱-ریاضی (۱)»

(پیرام ملاج)

«۶۱-گزینه ۴»

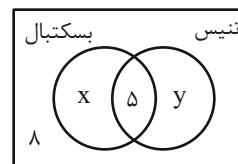
به بررسی هر کدام از موارد می‌پردازیم:

الف) متمم این مجموعه کل اعداد صحیح منفی و صفر و اعداد فرد مثبت است. $\leftarrow$ نامتناهیب) متمم این مجموعه اعداد طبیعی از ۱ تا ۹۹۹ است. $\leftarrow$ متناهیپ) خود این مجموعه شامل کل اعداد صحیح منفی و اعداد صحیح بیش از ۱ است؛ پس متمم این مجموعه $\{0, 1\}$ می‌باشد. $\leftarrow$ متناهیت) متمم مجموعه $\{0\}$ می‌باشد. $\leftarrow$ متناهی

(مجموعه، الگو و زبانه، صفحه‌های ۲ و ۵ تا ۱۰ کتاب درسی)

(پیرام سید‌نشی)

«۶۲-گزینه ۴»

در نمودار زیر فرض می‌کنیم که X نفر فقط عضو تیم بسکتبال و y نفر فقط عضو تیم تنیس هستند، می‌دانیم که $\frac{1}{2}$ کلاس عضو تیم بسکتبال هستند بنابراین:

$$\begin{aligned} \frac{x+5}{x+5+y+8} &= \frac{1}{2} \Rightarrow 2x+10 = x+5+y+8 \\ \Rightarrow x-y &= 3 \quad (1) \end{aligned}$$

و از طرفی نیز $\frac{1}{3}$ کلاس عضو تیم تنیس هستند، پس:

$$\begin{aligned} \frac{y+5}{x+5+y+8} &= \frac{1}{3} \Rightarrow 3y+15 = x+5+y+8 \\ \Rightarrow 2y-x &= -2 \quad (2) \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} (1), (2) \Rightarrow y &= 1, \quad x = 4 \end{aligned}$$

در نتیجه تعداد نفراتی که فقط عضو یک تیم می‌باشند، برابر است با: $x+y=5$

(مجموعه، الگو و زبانه، صفحه‌های ۱ تا ۱۳ کتاب درسی)

$$= -\sqrt{-x^5} \times (-\sqrt[4]{x}) = -\sqrt[4]{-(x^5)^4 \times x^4} = -\sqrt[4]{-x^{32}}$$

(توانهای کوچک و عبارت‌های بیبری، صفحه‌های ۵۸ تا ۵۹ کتاب درسی)

(رضا سیدنیفی)

«۷۰- گزینه»

در ابتدا طرفین را به توان ۲ می‌رسانیم:

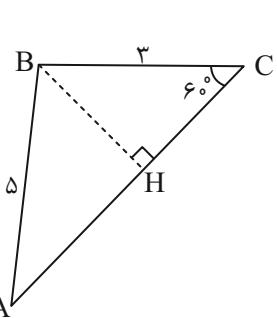
$$x + \frac{1}{x} = 3 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} + 2 = 9 \Rightarrow x^2 + \frac{1}{x^2} = 7$$

$$\Rightarrow \frac{x^4 + 1}{x^2} = 7 \Rightarrow \frac{x^4}{1+x^4} = \frac{1}{7}$$

$$A = \sqrt{\frac{x^2}{1+x^4}} = \sqrt{\frac{1}{7}} = \frac{1}{\sqrt{7}}$$

بنابراین:

(توانهای کوچک و عبارت‌های بیبری، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۴ کتاب درسی)

«۶۶- گزینه»

(مسعود برملا)

از رأس B ، ارتفاع وارد بر ضلع AC را رسم می‌کنیم و آن را BH می‌نامیم.

$$\sin 60^\circ = \frac{BH}{BC} \Rightarrow \frac{\sqrt{3}}{2} = \frac{BH}{3} \Rightarrow BH = \frac{3\sqrt{3}}{2}$$

$$\sin \hat{A} = \frac{BH}{AB} \Rightarrow \sin \hat{A} = \frac{\frac{3\sqrt{3}}{2}}{5} = \frac{3\sqrt{3}}{10}$$

(مثلثات، صفحه‌های ۲۹ تا ۳۵ کتاب درسی)

(رضا سیدنیفی)

«۷۱- گزینه»

برای حل معادله $x^2 + 4x - 6 = 0$ به روش مربع کامل خواهیم داشت:

$$x^2 + 4x - 6 = 0 \Rightarrow x^2 + 4x = 6 \Rightarrow x^2 + 4x + 4 = 6 + 4$$

$$\Rightarrow (x+2)^2 = 10$$

$$\left. \begin{array}{l} a=2 \\ k=10 \end{array} \right\} \text{با توجه به خواسته سؤال } (x+a)^2 = k \text{ (} x+a \text{) بنابراین: } a+k=12$$

نهایت

(معارفه‌ها و نامعارفه‌ها، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۷ کتاب درسی)

(مسعود برملا)

«۶۷- گزینه»

$$\sin \alpha = -\frac{3}{2} \cos \alpha \xrightarrow{+\cos \alpha} \tan \alpha = \frac{-3}{2}$$

$$1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha} \Rightarrow \cos^2 \alpha = \frac{1}{1 + \frac{9}{4}} = \frac{4}{13}$$

$$\sin^2 \alpha = 1 - \cos^2 \alpha = 1 - \frac{4}{13} = \frac{9}{13}$$

$$A = \frac{\frac{9}{13}}{\frac{4}{13}} = \frac{9}{13} = \frac{-5}{117}$$

(مثلثات، صفحه‌های ۳۶ تا ۳۹ کتاب درسی)

(رضا سیدنیفی)

«۷۲- گزینه»

می‌دانیم که معادله خط محور تقارن سهمی

$$y = ax^2 + bx + c \quad \text{برابر با } x = -\frac{b}{2a} \text{ می‌باشد، بنابراین در سهمی}$$

$$y = ax^2 + 2x + 3 \quad \text{با توجه به اینکه } x = \text{محور تقارن آن است}$$

داریم:

$$2 = -\frac{b}{2a} \Rightarrow 2 = -\frac{2}{2(a)} \Rightarrow a = -\frac{1}{2}$$

(معارفه‌ها و نامعارفه‌ها، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۱ کتاب درسی)

(رضا سیدنیفی)

«۷۳- گزینه»

خواهیم داشت:

$$2x^2 - 5x + 2 \leq 0 \quad \text{به کمک تجزیه داریم:}$$

$$(2x-1)(x-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} x = \frac{1}{2} \\ x = 2 \end{cases}$$

(امیر مالمیر)

«۶۸- گزینه»

فقط مورد الف صحیح است.

$$\text{(الف) } -1 < a < 0 \Rightarrow 0 < a^2 < 1 \Rightarrow 0 < |a| < 1 \Rightarrow \frac{1}{|a|} > 1 \Rightarrow \frac{1}{|a|} > a^2$$

$$\text{(ب) } -1 < a < 0 \Rightarrow a^3 < a^5$$

$$\text{(پ) } -1 < a < 0 \Rightarrow 0 < -a < 1 \Rightarrow 0 < \sqrt{-a} < \sqrt[3]{-a}$$

(توانهای کوچک و عبارت‌های بیبری، صفحه‌های ۴۸ تا ۵۳ کتاب درسی)

(محمد محمدی)

«۶۹- گزینه»

حدود x کوچکتر یا مساوی صفر است و داریم:

$$-\sqrt[3]{x} \times x \sqrt{-x^3} = -\sqrt[3]{x^3 \times (-x)^3} \times (-\sqrt[3]{x})$$

(مسعود برملاد)

گزینه «۳» ۷۷

انتخاب یک سؤال یعنی یک سؤال از فصل اول یا یک سؤال از فصل دوم و ... طبق اصل جمع داریم:

$$4+2+5+3=14$$

(شمارش، بدون شمردن، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰ کتاب درسی)

(نیما رضایی)

گزینه «۱» ۷۸

حروف «ن» و «ی» اگر در ابتدای کلمه قرار بگیرند، نقطه‌دار هستند.
پس به کمک اصل ضرب، داریم:

$$\begin{array}{|c|c|c|c|c|} \hline 1 & 2 & 3 & 4 & 2 \\ \hline \text{ن-ی} & & & & \\ \hline \end{array} = 48$$

(شمارش، بدون شمردن، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۶ کتاب درسی)

(پیرام ملاج)

گزینه «۳» ۷۹

در صورتی که کلاس حضوری را A و کلاس مجازی را B در نظر بگیریم داریم:

$$P(A) = 0/7, P(B) = 0/4, P(A \cap B) = 0/3$$

پیشامد اینکه حداقل یکی از A یا B اتفاق نیفتد همان $(A \cup B)'$ می‌باشد پس داریم:

$$P(A \cup B)' = 1 - P(A \cap B) = 1 - 0/3 = 0/7$$

(آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۵۰ کتاب درسی)

(محمد مهری بیمن (وست))

گزینه «۴» ۸۰

در خانواده ۵ فرزندی، زمانی تعداد پسرها بیشتر از تعداد دخترها نیست که تعدادشان صفر، ۱ یا ۲ باشد، پس:

$$n(S) = 2^5 = 32$$

$$n(A) = \binom{5}{0} + \binom{5}{1} + \binom{5}{2} = 1 + 5 + 10 = 16$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{16}{32} = \frac{1}{2}$$

(آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴۲ تا ۱۵۰ کتاب درسی)

سپس جدول تعیین علامت را تشکیل می‌دهیم:

$$\begin{array}{c|ccc} x & \frac{1}{2} & 2 \\ \hline 2x^2 - 5x + 2 & + & - & + \\ \end{array}$$

$$\Rightarrow [a, b] = [\frac{1}{2}, 2] \Rightarrow \begin{cases} a = \frac{1}{2} \\ b = 2 \end{cases} \quad \text{بنابراین } x \in [\frac{1}{2}, 2], \text{ آنگاه:}$$

$$2a + b = 3$$

(معارفه‌ها و نامعارفه‌ها، صفحه‌های ۸۶ تا ۹۱ کتاب درسی)

گزینه «۲» ۷۴

به بررسی هر مورد می‌پردازیم:

- الف) یک رنگ چشم می‌تواند متعلق به چندین فرد باشد پس تابع نیست. $\times$
 ب) یک عدد مشخص ریشه دوم یک عدد منحصر به فردی است پس تابع است. $\checkmark$
 پ) یک عدد دما در یک لحظه می‌تواند مربوط به چندین شهر باشد پس تابع نیست. $\times$

ت) یک نقطه در سهمی به عنوان رأس می‌تواند مربوط به بی‌شمار سهمی مختلف باشد پس تابع نیست. $\times$

(تابع، صفحه‌های ۹۵ تا ۱۰۰ کتاب درسی)

گزینه «۲» ۷۵

ابتدا شب تابع خطی را به دست می‌آوریم:

$$(a, 2), (a+2, 6) \Rightarrow \frac{m}{\text{شب خط}} = \frac{6-2}{a+2-a} = \frac{4}{2} = 2$$

$$f(x) = 2x + h$$

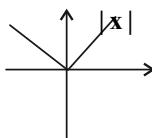
$$f(-3) = -9 \Rightarrow 2(-3) + h = -9 \Rightarrow h = -3$$

$$f(x) = 2x - 3 \Rightarrow f(a) = 2 \Rightarrow 2a - 3 = 2 \Rightarrow a = \frac{5}{2}$$

$$a + h = \frac{5}{2} - 3 = -\frac{1}{2}$$

(تابع، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۴ کتاب درسی)

(مسنون اسماعیل پور)

(تابع، صفحه‌های ۱۱۳ تا ۱۱۷ کتاب درسی)

گزینه «۳» ۷۶

